

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobkyně: **D. P.,** zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Zlínského kraje,** se sídlem tř. Tomáše Bati 21, Zlín, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 6. 2014, č. j. KUZL-28198/2014, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 4. 2015, č. j. 20 A 26/2014 – 31,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) shora označený rozsudek Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“), jímž byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného uvedenému v záhlaví, kterým bylo zamítnuto její odvolání a bylo potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Vsetín ze dne 12. 3. 2014, č. j. MUVS 6966/2013/29/OSA/Lo.

[2] Tímto rozhodnutím byla stěžovatelka uznána vinnou ze 3 přestupků, a to přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“), kterého se dopustila tím, že dne 23. 8. 2013 ve 21:55 hodin ve Vsetíně na ulici Smetanova u polikliniky a křižovatky ulic Smetanova a Nádražní, ve směru jízdy ke křižovatce U Růžičků, jako řidička automobilu nebyla připoutaná na sedadle bezpečnostním pásem, čímž porušila povinnost danou v § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu (dále jen „přestupek A“), přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se dopustila tím,

že dne 23. 8. 2013 po projednání výše zmíněného přestupku s Policií ČR, na ulici Smetanova u pizzerie Al Capone ve směru jízdy ke křižovatce U Růžičků jako řidička automobilu nebyla připoutaná na sedadle bezpečnostním pásem, čímž porušila povinnost danou v § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu (dále jen „přestupek B"), a přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, kterého se dopustila tím, že dne 24. 8. 2013 v 1:57 hodin ve Vsetíně na ulici Smetanova v blízkosti budovy VZP až po kruhový objezd ulic Smetanova, Štěpánská a Josefa Sousedíka jako řidička automobilu užila přední světla do mlhy, čímž porušila povinnost danou v § 32 odst. 4 zákona o silničním provozu (dále jen „přestupek C").

[3] Za uvedené přestupky jí byla uložena pokuta ve výši 2 000 Kč a byla stanovena povinnost nahradit náklady spojené s projednáním přestupků ve výši 1 000 Kč.

[4] Stěžovatelka v žalobě kromě jiného namítala, že oznámení o zahájení řízení o přestupku musí obsahovat takový popis skutkového jednání, ze kterého vyplývá, jakou konkrétní povinnost podezřelý porušil a jakou skutkovou podstatu přestupku naplnil. Řidič vozidla, který není připoután bezpečnostním pásem, se protiprávního jednání nedopouští. Protiprávního jednání se dopouští řidič motorového vozidla, který není „za jízdy" připoután „na sedadle" bezpečnostním pásem, „pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního předpisu". Popsaný skutek v oznámení o zahájení řízení není přestupkem, a proto zde došlo k podstatnému porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. Tuto vadu správní orgány nenapravily v rámci správního řízení ani později a v rozhodnutí byla shledána vinnou za skutek, který přestupkem není.

[5] Ve vztahu k přestupku C dále namítala, že při rozhodnutí o přestupku vycházel správní orgán pouze z úředního záznamu Policie ČR a ze svědeckých výpovědí zasahujících policistů. Správní orgán se však nepokusil opatřit pro řádné zjištění skutkového stavu objektivní, na Policii ČR nezávislý důkaz, a to např. zprávu o stavu počasí, formou dožádání u Českého hydrometeorologického ústavu. Skutkové zjištění týkající se počasí je objektivní skutečností, kterou lze prokázat např. právě informací od Českého hydrometeorologického ústavu, případně znaleckým posudkem zpracovaným na základě zprávy uvedeného ústavu.

[6] K první námitce krajský soud uvedl, že dle § 46 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „spr. ř."), je řízení z moci úřední zahájeno dnem, kdy správní orgán oznámil zahájení řízení účastníkovi uvedenému v § 27 odst. 1 spr. ř. doručením oznámení nebo ústním prohlášením, a není-li správnímu orgánu tento účastník znám, pak kterémukoliv jinému účastníkovi. Oznámení musí obsahovat označení správního orgánu, předmět řízení, jméno, příjmení, funkci nebo služební číslo a podpis oprávněné úřední osoby. V oznámení o zahájení řízení ze dne 9. 9. 2013 bylo uvedeno, že přestupků se měla stěžovatelka dopustit tím, že označeného dne na specifikovaných místech ve Vsetíně, jako *„řidička motorového vozidla tovární značky ŠKODA CITIGO, RZ X, nebyla připoutána bezpečnostním pásem"*. Takovéto označení skutku měl krajský soud za dostatečné. Absence slov „za jízdy" v popisu skutku, nemůže být důvodem pro závěr, že stěžovatelka nenaplnila znaky kvalifikované skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením § 6 odst. 1

písm. a) téhož zákona, když popis skutku obsahuje všechny skutečnosti, které takovéto porušení povinnosti obsahují.

[7] Krajský soud nepřisvědčil ani druhé žalobní námitce, když konstatoval, že správní orgány své povinnosti zjistit přesně a úplně skutečný stav věci a za tím účelem si opatřit podklady pro rozhodnutí, dostály. Rozhodujícím důkazem o spáchání přestupků byl ve spojitosti se záznamem o přestupku výslech policistů. Skutečnost, že se stěžovatelka dopustila přestupku C, byla objektivně vnímatelná lidským zrakem, a proto tvrzení policistů mohlo být samo o sobě věrohodným důkazem, aniž by bylo třeba předložit další důkazy. Jelikož nebyla zjištěna žádná okolnost, která by vedla k domněnce o nevěrohodnosti policistů, nebylo nezbytně nutné, aby součástí spisu byly i důkazní prostředky jiné. Ve shodě s žalovaným proto krajský soud považoval navržený důkaz vyžádáním zprávy od Českého hydrometeorologického ústavu za zcela nadbytečný.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[8] Rozsudek krajského soudu napadla stěžovatelka kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Namítá, že krajský soud měl zrušit napadené rozhodnutí pro nesrozumitelnost výroku, neboť popis jednání, kterého se měla dopustit, nebyl ve výroku přesně vymezen, jelikož v něm nebylo uvedeno, že se porušení povinnosti stanovené v § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu měla dopustit „za jízdy“. Skutečnost, zda se uvedeného jednání měla dopustit, zatímco vozidlo stálo, nebo se pohybovalo, je zásadní pro konstatování vinny. Ani z odůvodnění rozhodnutí nevyplývá, že by se daného jednání měla dopustit za jízdy.

[10] Dále namítá, že se krajský soud nevypořádal s námitkou nesrozumitelnosti napadeného rozhodnutí. Krajský soud konstatoval, že namítaná vada nemůže být důvodem pro závěr, že by se stěžovatelka nedopustila přestupku, avšak nijak se nevyjádřil k námitce, že taková vada způsobuje nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nesrozumitelnost výroku.

[11] Stěžovatelka nesouhlasí s krajským soudem, že postačuje výpověď policistů za situace, když je možné užít objektivní důkaz – zprávu od Českého hydrometeorologického ústavu

[12] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu a uvedl, že stěžovatelka všechny námitky uvedla až v řízení před krajským soudem. Nesprávné vymezení výroku rozhodnutí uvádí poprvé až v kasační stížnosti. K námitce o absenci slovního spojení „za jízdy“ v oznámení o zahájení řízení se žalovaný vyslovil již ve vyjádření k žalobě. Požadavek zajištění zprávy z Českého hydrometeorologického ústavu namítala stěžovatelka až v soudním řízení, proto nebylo možné, aby se k němu žalovaný vyjádřil již v napadeném rozhodnutí. Odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 – 27, a uvádí, že zprávy z Českého hydrometeorologického ústavu jsou zveřejňovány na týden, maximálně dva týdny dopředu a přináší informace o průměrných teplotách přes den, povětrnostních podmínkách a

tlakové tendenci. Lokalizace přesného stavu počasí v místě a v čase přestupku je vzhledem k proměnlivosti počasí v podstatě nemožná. V situaci, kdy svědecké výpovědi netrpí jedinou vadou, pro kterou by je bylo nutné označit za nevěrohodné, a v zásadních skutečnostech se svědectví policistů shodují, nebylo třeba provádět další dokazování.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je řádně zastoupena (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[14] V prvé řadě se soud musel zabývat namítanou nepřezkoumatelností. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí splňuje kritéria přezkoumatelnosti. Tedy, že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že by k ní byl povinen soud přihlédnout i bez námitky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

[15] První stížní námitka týkající se nepřezkoumatelnosti rozsudku krajského soudu ohledně chybně vymezeného výroku je na samé hranici přípustnosti, jelikož se stěžovatelka v žalobě zejména věnovala neurčitosti skutku v oznámení o zahájení řízení a následně pouze velmi obecně poukázala na nesrozumitelnost napadeného rozhodnutí. To že se nesrozumitelnost měla vztahovat na výrok napadeného rozhodnutí, upřesňuje až v kasační stížnosti. V takové situaci nelze klást za vinu krajskému soudu, že se dopodrobna nevypořádal s určitostí výroku rozhodnutí, pokud vypořádal námitku týkající se stěžovatelkou tvrzeného chybně vymezeného oznámení o zahájení řízení, ale i toho, zda bylo nezbytné, aby se přestupku stěžovatelka dopustila za jízdy, což s případnou vadou výroku bezprostředně souvisí.

[16] Krajský soud zhodnotil, že absence slov „za jízdy“ v popisu skutku, nemůže být důvodem pro závěr, že stěžovatelka nenaplnila znaky kvalifikované skutkové podstaty přestupku podle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu porušením § 6 odst. 1 písm. a) téhož zákona, neboť s ohledem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 7. 2016, č. j. 1 As 24/2006 – 86 se o znak skutkové podstaty nejedná. Dle názoru kasačního soudu je toto vypořádání zcela dostatečné a nelze tedy hovořit o nepřezkoumatelnosti.

[17] Při posuzování správnosti výroku rozhodnutí z důvodu absence slovního spojení „za jízdy“, vycházel krajský soud ze shora uvedeného rozsudku sp. zn. 1 As 24/2006. Ten se zabýval výkladem § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu a konstatoval, že *„cílem a smyslem zákona č. 361/2000 Sb. je zajištění bezpečnosti účastníků silničního provozu. Normuje-li tedy předmětné ustanovení, že řidič je povinen připoutat se za jízdy bezpečnostním*

pásem, pak je skutečným obsahem právní normy zajištění stavu, aby řidič byl připoután během celé jízdy, aby se bezpečně přepravil z jednoho místa na místo druhé. Má-li být řidičova bezpečnost zajištěna během celé jízdy, pak musí být řidič připoután již před jejím začátkem, od okamžiku, kdy uvede automobil do pohybu vpřed, tedy od okamžiku uvedení automobilu do pohybu až do ukončení jízdy." V dané věci byl veden spor o tom, zda je nutné, aby se „řidič připoutal za jízdy", tedy během samotné jízdy. Citovaný rozsudek se vztahoval k § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, ve znění ke dni 30. 6. 2006, který zněl: *„Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen [...] připoutat se za jízdy bezpečnostním pásem na sedadle, které je povinně vybaveno bezpečnostním pásem podle zvláštního právního předpisu."*

[18] Soud zcela logicky vysvětlil, že tuto povinnost je nutné splnit těsně před uvedením vozidla do pohybu, jelikož by odporovalo smyslu zákona, aby tak činil během samotné jízdy. To ovšem neznamená, že by se řidič dopustil přestupku, pokud by neuvedl vozidlo do pohybu, např. když by pouze nasedl do vozidla a nastartoval. Tato úvaha je za současného znění § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, který zní *„Řidič motorového vozidla je kromě povinností uvedených v § 4 a 5 dále povinen [...]být za jízdy připoután na sedadle bezpečnostním pásem, pokud jím je sedadlo povinně vybaveno podle zvláštního právního předpisu,*", jistě nadále použitelná, ale i tak je ji nutno interpretovat ve smyslu celého citovaného rozsudku a ne pouze jako samostatnou právní větu. Judikatura není atomizovaný soubor izolovaných vět odůvodnění soudního rozhodnutí bez zřetele na situaci, kterou dané rozhodnutí řešilo (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 5. 2008, č. j. 1 As 17/2008 – 67, publ. pod č. 1627/2008 Sb. NSS). Z rozsudku tedy nebylo možné dovodit, že by pro naplnění skutkové podstaty daného přestupku nebylo nezbytné, aby byl přestupek spáchán „za jízdy". Tento závěr krajského soudu nebyl správný.

[19] Podstatnou náležitostí výroku, kterým je přestupce uznán vinným z porušení současného znění § 6 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, je tedy i vyslovení, že se porušení dopustil za jízdy, jak namítá stěžovatelka. Nejvyšší správní soud ovšem uvádí, že ve výrocích napadeného rozhodnutí je u přestupku A i u přestupku B uvedeno slovní spojení „ve směru jízdy". Dle názoru kasačního soudu je z tohoto slovního spojení zcela seznatelné, že se porušení povinností měla stěžovatelka dopustit právě za jízdy.

[20] Kasační soud přisvědčil námitce stěžovatelky, že závěr krajského soudu byl chybný, ale jak již opakovaně judikoval, rozsudek krajského soudu není nutné zrušit, byť je založen na nesprávných důvodech, pokud je tento rozsudek přezkoumatelný, řízení před krajským soudem netrpělo žádnou procesní vadou, jež mohla mít vliv na zákonnost jeho rozhodnutí o věci samé, a současně může Nejvyšší správní soud postavit na jisto, že výrok rozsudku krajského soudu je v souladu se zákonem, aniž by překročil rámec věci, jak byla definována nejen řízením o kasační stížnosti, ale i předcházejícím řízením žalobním a řízením před správními orgány (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 4. 2009, č. j. 8 Afs 15/2007 – 75, publ. pod č. 1865/2009 Sb. NSS a rozsudek ze dne 14. 12. 2009, č. j. 5 Afs 104/2008 – 66). V dané věci bylo znění vydaných rozhodnutí oběma stranám samozřejmě známo, obě se k nim vyjadřovaly a shledaná vada by neměla žádný vliv na zamítavý výrok rozsudku.

[21] Soud se neztotožňuje ani s poslední námitkou týkající se nedostatečnosti výpovědi policistů za situace, když je možné užít objektivní nezpochybnitelný důkaz. Nejvyšší správní soud se opakovaně ve své dřívější judikatuře zabýval otázkou, jak hodnotit situaci, kdy jediným důkazem o spáchání přestupku jsou výpovědi policistů, kteří mu byli přítomni, přičemž obviněný z přestupku tyto výpovědi zpochybňuje.

[22] V rozsudku ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 As 22/2013 - 27, uvedl následující postup pro správní orgány, jak mají v takových situacích postupovat. Především musí správní orgán v takovýchto případech policisty vždy vyslechnout jako svědky. Dále si musí položit otázku, zda jsou svědectví policistů v daném případě důkazem dostatečným. Soud již v minulosti zaujal názor, že v případě přestupků pozorovatelných pouhým okem, např. nedání znamení o změně směru jízdy, takový důkaz postačuje (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2012 č. j. 8 As 100/2011 - 70). Do této kategorie nepochybně patří i přestupek užití předních světel do mlhy, když není mlha, sněžení, ani hustý déšť. Dalším krokem je porovnání výpovědí policistů a obrany prezentované obviněným s cílem učinit závěr o jejich věrohodnosti.

[23] V případě výpovědi policistů formuloval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 21. 1. 2016, č. j. 6 As 126/2015 – 42, následující myšlenku: *„Policistu lze obecně považovat za nestranného a věrohodného svědka, neprokáže-li se v konkrétním případě něco jiného. Je tomu tak proto, že policista zásadně nemá na věci a jejím výsledku jakýkoli zájem, vykonává jen svoji služební povinnost, při níž je vázán závazkem, aby případný zásah do práv a svobod osob, jimž by v souvislosti s jeho činností mohla vzniknout újma, nepřekročil míru nezbytnou k dosažení účelu sledovaného služebním zákrokem nebo úkonem. O případy, v nichž je možné pochybovat o věrohodnosti či nestrannosti policisty v pozici svědka, půjde zejména tehdy, pokud jsou ve výpovědích policistů rozpory, je-li hodnoceno jednání obtížně pozorovatelné pouhým okem, existují-li důkazy svědčící o zaujatosti policistů vůči osobě obviněného, pokud je policista hodnocen či odměňován podle toho, s jakou úspěšností se mu daří dosahovat postihu jednotlivců za přestupky, nebo v případě šikanózního postupu policistů, který spočívá v provádění přehnaně horlivé a rozsáhlé kontroly, aniž by k tomu byl rozumný důvod.“*

[24] Žalovaný ve správním řízení vyslechl oba zasahující policisty, kteří k této okolnosti postupně uvedli, že kolem 2:00 přijížděli ke kruhovému objezdu na ulici Smetanova, kde oba jasně viděli, že vozidlo, které jede za nimi, má rozsvícená přední světla do mlhy. Na dotaz správního orgánu vypověděla zasahující policistka, že bylo velmi teplo, obloha nebyla zatažená, nepršelo, nebyla ani mlha či žádný kouř. Zasahující policista pak uvedl, že bylo léto, pěkně, tma. Jejich výpovědi se v podstatných skutečnostech shodují. Shodují se i s dalšími listinnými důkazy.

[25] Ve správním ani soudním řízení nevyšly najevo žádné konkrétní pochybnosti o věrohodnosti či nestrannosti policistů, nebyl zjištěn žádný jiný motiv než výkon služby. Ačkoli šlo o shodnou hlídku, nejednalo se ani o přílišnou horlivost policistů. Zasahující policisté nemohli vědět, koho zastavují pro podezření ze spáchání přestupku užití mlhových světel, a to zvláště za situace, kdy stěžovatelka řídila jiný typ vozidla. Za dané situace byl proto navržený důkaz nadbytečný.

[26] Dle Nejvyššího správního soudu výše uvedený postup žalovaný splnil, jeho rozhodnutí tedy není nezákonné. Postup krajského soudu byl proto správný, když neuznal ani tuto žalobní námitku stěžovatelky.

IV. Závěr

[27] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil žádné z kasačních námitek, proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1, věty poslední, s. ř. s. zamítl.

[28] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto dle uvedených ustanovení nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak měl právo na náhradu nákladů řízení, nevznikly v řízení náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. května 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu